

7. Relacions Consell General – Govern: Control i impuls de l'acció política i de govern

El sistema parlamentari està emmarcat sobre la base de la relació de confiança existent entre el Parlament i el Govern. En aquest sentit, i sobre la base de l'article 50 de la Constitució, el Consell General exerceix, entre d'altres, la funció d'impuls i de control de l'acció política de l'Executiu, essent aquesta una verificació, inspecció o autorització continua de l'activitat del Govern i de l'Administració. Dita funció és exercida pel Parlament que és el que ostenta la màxima representació del poble andorrà, veritable titular de la sobirania nacional.

L'exercici, però, de la funció de control no comporta la ruptura ni la retirada de la relació de confiança inicialment donada a l'Executiu, però en el cas que aquesta confiança es perdi, sorgeix la responsabilitat política, que pot conduir a la ruptura i a la finalització del mandat del Govern. Per tant, existeix una vinculació estreta entre la funció de control i l'exigència de responsabilitat política del Govern davant del Consell General prevista a l'article 69.1 de la Constitució.

Ara bé, no totes les actuacions parlamentàries tenen per objecte sancionar o reprovar la conducta del Govern, sinó que la finalitat de bona part de les mateixes és, justament, d'una banda, instar a l'Executiu a adoptar certes mesures, impulsant i orientant la seva actuació, o bé d'altra banda, obtenir informació sobre l'activitat governamental per a la preparació de les diverses iniciatives pròpies de l'activitat parlamentària. Aquest objectiu queda palès a l'article 5 del Reglament del Consell General, el qual reconeix el dret individual dels consellers generals, per al compliment de la seva tasca parlamentària, a què l'Administració pública els faciliti la informació que obri en el seu poder.

La funció d'impuls representa la capacitat del Parlament per prendre iniciatives en la fixació del programa general del Govern i incidir en el seu desenvolupament, és a dir, la funció d'impuls és equivalent a una funció de direcció política per part del Parlament.

Per tant, podem considerar en general aquesta funció del Parlament com una activitat fiscalitzadora de l'actuació de l'Executiu, però que implica també, la intenció d'influir en la pròpia actuació governamental. És a dir, el control parlamentari suposa bàsicament un judici polític d'oportunitats sobre la conducta del Govern, o del seus membres, podent implicar, possiblement, conseqüències sancionadores.

El control i impuls polític al Govern es vertebrava mitjançant diferents mecanismes:

1) Elecció del cap de Govern:

Després de la renovació del Consell General en la primera sessió, que se celebrarà en el termini de 8 dies, posterior a la sessió constitutiva, es procedeix a l'elecció (atorgament de la confiança per part del Parlament) del cap de Govern. Per tant, el cap de Govern és l'únic membre del Govern que rep expressament la confiança del Consell General (investidura parlamentària), essent el Consell General l'únic capaç d'exigir-li responsabilitat política i provocar la seva dimissió.

2) Moció de censura:

La moció de censura és l'única forma en la qual el Consell General pot expressar, per pròpia iniciativa, la retirada de la seva confiança al Govern. És l'instrument pel qual el Parlament fa efectiva la responsabilitat política del Govern, és a dir, és el mecanisme a través del qual es pot exigir la màxima responsabilitat al cap de Govern i a la resta d'integrants del Govern, l'aprovació de la qual implica automàticament el cessament en el càrrec del cap de l'Executiu.

La seva presentació no requereix la inclusió d'un candidat alternatiu, però sí existeixen alguns límits tals com la impossibilitat de presentar una altra moció de censura abans que hagin transcorregut sis mesos des de la darrera elecció del cap de Govern o la impossibilitat, per part dels consellers generals que l'hagin presentat, de signar novament una nova moció fins al cap d'un any.

3) Qüestió de confiança:

És l'instrument que respon a la facultat discrecional del cap de Govern de sotmetre al Parlament si la seva gestió compta encara amb la confiança parlamentària necessària. És a dir, en ocasions, és el Govern el que pot considerar convenient, per a l'eficax continuïtat en l'exercici de les seves funcions i la realització dels seus objectius polítics, renovar la confiança que el Parlament li atorga i ratificar el seu suport parlamentari.

A diferència de la moció de censura, és el cap de Govern que pot plantejar davant del Consell General la qüestió de confiança sobre el seu programa, sobre una declaració de política general o sobre una decisió de transcendència especial.

La confiança es considerarà atorgada i revalidada quan obtingui la majoria simple de la Cambra parlamentària, provocant l'obligatorietat del cap de Govern a presentar la seva dimissió en cas de no prosperar la mateixa.

4) Preguntes:

La facultat de formular preguntes, ja siguin amb resposta escrita o oral, es reconeix com a dret individual al parlamentari, sense haver de suportar aquest la intermediació del grup parlamentari al qual pertany (dret individual del conseller). La seva finalitat és exercir una constant i permanent acció de pressió i vigilància en l'exercici de la funció pública.

En sentit general, es pot considerar la pregunta com un acte del Parlament desproveït, generalment, de sanció política immediata, pel qual un membre del mateix demana al Govern o a un ministre informació o explicacions sobre un assumpte determinat.

5) Mocions:

Les preguntes amb resposta oral poden donar lloc a una moció perquè el Consell General manifesti la seva posició, que en cap cas serà de censura. És a dir, en cas d'una resposta oral insatisfactòria, pot néixer una proposta d'acord sobre la posició del Consell General al respecte, que origini un debat i votació en el si de la Cambra. Dita moció haurà de ser congruent amb la pregunta podent presentar esmenes fins a 24 hores abans de l'hora fixada per a començar la sessió següent.

6) Debats sobre l'orientació política del Govern:

La celebració d'aquests permet debatre les línies fonamentals de l'actuació de l'Executiu i valorar les alternatives que proposa l'oposició en una o altra matèria. És a dir, permet al Govern exposar davant l'opinió pública les raons de les seves decisions polítiques, i a l'oposició expressar les seves opinions alternatives, possibilitant d'aquesta manera que el Parlament participi en la direcció de la política general mitjançant l'aprovació de propostes de resolucions que recomanen diverses actuacions al Govern.

7) Dels programes, plans i comunicats del Govern:

Són aquelles propostes del Govern en relació de les quals desitja un pronunciament del Consell General al respecte.

8) Sessions informatives:

A petició del Consell General o d'una comissió, o bé per iniciativa pròpia, poden celebrar-se sessions informatives en les quals el cap de Govern o els ministres compareixeran per tal d'exposar o informar al Parlament sobre una qüestió o un assumpte determinat, podent després els consellers generals formular preguntes o fer observacions al respecte.

9) Control de la legislació delegada:

Consisteix en el mecanisme de control de l'exercici delegat pel Parlament al Govern perquè aquest aprovi una llei (de legislació delegada), de manera que quan una llei delega competències legislatives al Govern, el Parlament comprova que aquest exercici s'hagi fet correctament, mitjançant l'exercici d'oposició, i en alguns casos, debat i votació.

10) Propostes d'acord:

Són instruments especialment dissenyats per a l'exercici de la funció d'orientació política (propostes d'impuls). Constitueixen decisions del Parlament sobre matèries no legislatives referides a assumptes d'interès especial, el destinatari de les quals, normalment, és el Govern. Quan la Cambra adopta una proposta d'acord, manifesta, mitjançant aquesta, la seva posició sobre un tema determinat i, de vegades, demana al Govern perquè actuï en conseqüència, establint mandats estrictes que poden incloure terminis per a la seva execució. És a dir, les propostes d'acord són instruments de control de la inacció o acció inadequada del Govern en relació amb un determinat assumpte i apareixen com un mitjà idoni per fer recomanacions en matèries executives que són de competència del Govern.

11) Dissolució del Consell:

Llevat de l'esgotament dels quatre anys de legislatura, la Constitució només preveu com a causa d'acabament del mandat dels consellers generals la dissolució anticipada del Consell General. Aquesta facultat exclusiva del cap de Govern, atribuïda constitucionalment, actua com a contrapès de la responsabilitat política del Govern respecte el Parlament. Si es trenca la relació de confiança entre la majoria parlamentària i el Govern, aquest darrer pot traslladar al cos electoral la solució de la discrepància institucional.

El decret de dissolució que haurà de preveure i fixar la convocatòria

d'eleccions, té solament dues limitacions: que es trobi en tràmit una moció de censura o s'hagi declarat l'estat d'emergència o bé, que no hagi transcorregut un any des de les darreres eleccions al Consell General.